

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. KOOSKÕLASTUSED

Jrk nr	Kaasatud kooskõlastaja	Kooskõlastuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud kooskõlastuse osas
1	Keskkonnaamet 18.10.2021 kiri nr 6-2/21/21000-2 Alus: Vagula–Varese lõik asub osaliselt kaitstaval loodusobjektidel Järvere mõisa park (keskkonnaregistri kood KLO1200104)	Teelõik asub osaliselt kaitstaval loodusobjektidel Järvere mõisa park (keskkonnaregistri kood KLO1200104), mille kaitse-eesmärk on ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega. Keskkonnaamet on seisukohal, et kui arvestatakse tee ehitusloa (eelno, lisa 1) kõrvaltingimustes nimetatud meetmetega on Järvere mõisa pargi kaitse-eesmärk tagatud, seega nõustume ehitusloa andmisega looduskaitseeaduse § 14 lg 1p 8 ja Vabariigi Valitsuse 03.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“ § 7 lg 2 p 6 alusel.	Otsus: 1. Lugeda ehitusloa eelnõu Keskkonnaameti poolt kooskõlastatuks.
2	Muinsuskaitseamet 19.10.2021 kiri nr 1.1-7/2609-4 Alus: Vagula–Varese lõigu vahetus läheduses paiknevad kultuurimälestised	Muinsuskaitseamet tutvus Tugimaantee 69 Võru-Kuigatsi-Tõrva km 0-9,242 asuva Vagula-Varese lõigu rekonstrueerimise põhiprojektiga. Palume projektialaga hõlmatud mälestised ja registrinumbrid (kalmistu reg-nr A30948, Soe kõrtsihoone, 19. saj reg-nr 14099, Soe kõrtsi ait, 19. saj II pool reg-nr 14100) märkida projekti tiitellehele ning mälestiste asukohad koos kaitsevööndiga kanda projekti asendiplaanile. Samuti palume täiendada seletuskirja (peatükk 9.7 Muinsuskaitse) järgnevate tingimustega: 1) Lisaks mälestistele jäävad projektiala vahetusse lähedusse mitmed TÜ arheoloogiateadete andmebaasis registreeritud muistised: <ul style="list-style-type: none"> • Vagula I asulakoht, ID 285; • Sõmerpalu mõisnike kalmistu, ID 2888; • Püha: puu, ID 3074. 2) Tartu Ülikooli arheoloogiateadete andmebaasis registreeritud arheoloogiline objekt Vagula I asulakoht (ID 285) asub Võru-Kuigatsi-Tõrva tee lõunaküljel, Soe ojast ida pool ning Kundi talust loode pool. 3) Sõmerpalu mõisnike kalmistu ID 2888 asub Sõmerpalu mõisast u 1 km ida pool männimetsas, katastriüksusel 76702:002:0400. Kalmistu rajasid mõisa tollased omanikud Moellerid tõenäoliselt 19. sajandil. Kalmistule on arvatavasti maetud vähemalt 10 inimest. Kalmistul on nelinurkne ning seda ümbritseb piirdevall. Praegu on see maha jäetud ja rüüstatud ning piirdevallist ja hauatähistest on säilinud vähesed varemed. 4) Kuna nii Vagula I asulakoht kui Sõmerpalu mõisa kalmistu jäävad rekonstrueeritava riigitee 69 Võru–Kuigatsi–Tõrva lõigust eeldatavalt veidi eemale, ei ole arheoloogilised uuringud antud kohtadel esialgu vajalikud. Pinnasetööde tuleb siiski olla tähelepanelik, eriti Sõmerpalu mõisnike kalmistu vahetus läheduses, ning leidude (nt luuleidude) ilmlemisel neist viivitamatult anda teada Muinsuskaitseameti arheoloogianõunikule. 5) Riigitee 69 Võru–Kuigatsi–Tõrva äärde, Sõõroja kinnistule (kü 76701:002:0580), jääb oletatav püha puu. Tee rekonstrueerimisel ei tohi püha puud kahjustada, puu lokaliseerimisel teha koostööd kohaliku kogukonnaga.	Selgitus/põhjendus: 1. Nimetatud mälestised on projekti asendiplaanil ilma kaitsevöönditeta, kuid nad on asendiplaanil näidatud ja hästi nähtavad. 2. Vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 määruse nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“ §5 lõikele 1 tuleb tee ehitusprojekti tiitellehele kanda vähemalt: töö number; töö nimetus; objekti asukoht kohaliku omavalitsuse üksuse ja asustusüksuse täpsusega; tellija nimi ja kontaktandmed; projekteerija nimi, kontaktandmed ja olemasolul äriregistri kood; tee ehitusprojekti staadium; tee ehitusprojekti koostaja ja projekteerija vastava tegevusala pädeva isiku nimi ja allkiri. Projekteeritava alal on mitmeid piiranguid ja pole võimalik öelda, et mõni neist on olulisem kui teine. Piirangute toomine tiitellehele koormab tiitellehte ja devalveerib sellele kantud info väärtust. 3. Vältimaks projekti muutmist ehitusloa menetluse ajal, edastati projekt Muinsuskaitseametile kooskõlastamiseks vahetult peale selle valmimist. Muinsuskaitseamet kooskõlastas projekti 17.03.2020 kirjaga nr 5.1-17.6/615-1, milles toodud tingimustele vastavalt on projekti täiendatud. Otsus: 1. Projekti mitte muuta. 2. Tagamaks kaitse nimetatud muististele, lisada Muinsuskaitseameti tingimused tee ehitusloa kõrvaltingimustesse. 3. Lugeda ehitusloa eelnõu Muinsuskaitseameti poolt kooskõlastatuks.

<p>3</p>	<p>Muinsuskaitseamet</p> <p>29.10.2021 kiri nr 1.1-7/2609-6</p> <p>Alus: Vagula–Varese lõigu vahetus läheduses paiknevad kultuurimälestised</p>	<p>Lisa Muinsuskaitseameti 19.10.2021 saadetud seisukohale seoses Vagula-Varese teelõigu rekonstrueerimisega</p> <p>Täiendavalt 19.10.2021 saadetud seisukohale seoses Tugimaantee 69 Võru-Kuigatsi-Tõrva km 0-9,242 asuva Vagula-Varese lõigu rekonstrueerimise põhiprojektiga soovib Muinsuskaitseamet juhtida tähelepanu piirkonnas olevatele ristipuudele.</p> <p>Nimelt on Järvere külas Tamme kinnistul (kü 76701:001:0344), Männiku kinnistul (kü 76701:001:0348), Järvere-Sõmerpalu kergtee kinnistul (kü 76701:001:0345) ning piirneva 69 Võru-Kuigatsi-Tõrva tee (kü 76702:002:1900) kinnistu alal tuvastatud ristipuud, mis ei ole kajastatud Maa-ameti ristipuude kaardirakenduses ega teistes avalikes andmebaasides.</p> <p>Lisas 1 kujutatud lõigul raadamistööde planeerimisel (juhul kui need on projektis ette nähtud) võtta eelnevalt ühendust Muinsuskaitseameti looduslike pühapaikade nõunikuga (536 578 48, pikne.kama@muinsuskaitseamet.ee). Samuti palume mitte kahjustada piirkonnas kasvavaid puid tööde käigus muul viisil – seal hulgas tuleb mullatööde käigus jälgida, et need ei kahjustaks puude juuri.</p> <p>Palume olla tähelepanelikud kogu teetrassi ulatuses, kuna piirkonnas võib olla veel ristipuid, mis pole seni veel kaardistatud. Ristipuud on tavaliselt tee ääres paiknevad vanemad puud. Ristimärk nendes võib olla kinni kasvanud ja raskesti märgatav. Ristipuude tuvastamisel tööde käigus palume ühendust võtta Muinsuskaitseametiga.</p> 	<p>Otsus:</p> <p>1. Lisada Muinsuskaitseameti tingimused Ristipuude kaitsmiseks tee ehitusloa kõrvaltingimustesse.</p>
<p>4</p>	<p>Põllumajandus- ja Toiduamet</p> <p>21.10.2021 kiri nr 6.2-2/45028</p> <p>Alus: Vagula–Varese lõik piirneb maaparandussüsteemidega</p>	<p>Maaparandusseaduse § 50 lõike 5 ja 7, maaeluministri 18.08.2020 määruse nr 57 „Põllumajandus- ja Toiduameti põhimäärus“ § 5 ja § 21 alusel ning lähtudes Transpordiameti (reg.kood 70001490, esindaja Tiit Vunk) poolt 04.10.2021.a esitatud kooskõlastuse taotlusest nr 6.2-2/44939, otsustan</p> <p>kooskõlastada riigitee 69 Võru–Kuigatsi–Tõrva km 0,0-9,242 asuva Vagula–Varese lõigu rekonstrueerimise ehitusloa eelnõu Võru maakonnas Võru vallas Vagula, Alakülä ja Sõmerpalu külas maaparandusehitiste Kuusiku (MS kood/ehitise kood 2021261000010/001, 2021261000020/001, 2021261000030/001), Kanametsa (MS kood/ehitise kood 2021261000040/002) ja Sõmerpalu (MS kood/ehitise kood 2020767400010/001) maa-alal vastavalt kooskõlastuse tingimustele.</p> <p>Kooskõlastuse tingimused: Ehitustööd teostada vastavalt põhiprojektile (töö nr 32-18-TP).</p>	<p>Otsus:</p> <p>1. Ehitustööd teostada vastavalt põhiprojektile (töö nr 32-18-TP) arvestades muuhulgas tee ehitusloa kõrvaltingimustega.</p> <p>2. Lugada ehitusloa eelnõu Põllumajandus- ja Toiduameti poolt kooskõlastatuks.</p>

2. ARVAMUSED

2.1. Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Võru Vallavalitsus 07.10.2021 e-kiri	<p>Enne Riigitee 69 Võru–Kuigatsi–Tõrva km 0,0-9,242 asuva Vagula–Varese lõigu rekonstrueerimiseks ehitusloa eelnõu koostamist on Võru Vallavalitsuse märkused ja ettepanekud milledele palun vastust:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Likvideeritavad bussiootepaviljonid tuleb kindlasti uutega asendada, vald uute paviljonide rahastust ei kompenseeri; 2. Bussipeatused kooskõlastada Ühistranspordikeskusega; 3. PK 59+50 paigaldatav truup pikendada ka kõnnitee alla; 4. PK 63+37 – 63+55 jalgsipirde ja sõidutee piirde vahele peab jääma vähemalt 2,5 meetrit, et oleks võimalik teostada lumetõrjet. Sama märkus PK 63+99 – 65+47 piirete osas; 5. PK 65+50 (Sõmerpalu bussipeatusest) kuni PK 67+00 ja Sõmerpalu tee 00+00 kuni PK 1+00 kõnnitee minimaalne laius peab olema 2,5 meetrit (selle vähendamise ei nõustu kindlasti). Vastasel korral ei saa vald nõustuda jalgteed edaspidi hooldama ehk jääb Transpordiameti hooldada; 6. Põllu tn 7b kinnistu omanik soovib mahasõitu – kas on kooskõlastatud? 	<p><i>Transpordiamet vastas 08.10.2021 e-kirjaga, et käsitleb esitatud ettepanekuid kui ettepanekuid ehitusloale ning andis teada, et kui on ettepanekuid veel, siis on neid võimalik esitada kuni 21.10.2021.</i></p> <p>Selgitus/põhjendus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Likvideeritavate bussiootekodade asemele on projektiga kõikjal nähtud ette uute ootekodade rajamine. 2. MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus on kaasatud ehitusloa menetlusse. Lisaks on ühistranspordikeskus varasemalt esitanud projektile tingimuse 02.03.2020 kirjaga nr 4-1/28-2, kus on teinud ettepaneku bussipeatuste ümbernimetamiseks. Nimetatud tingimused on kantud ehitusloa kõrvaltingimustesse (punkt 19) 3. PK 59+50 truup on vajalik selleks, et maantee ja kergliiklustee vahel olevast kraavist juhtida sademevesi teisele poole maanteed. Truubi pikendamine kergliiklustee alla ei võimaldaks enam nimetatud kraavist vee äravoolu ja pole seetõttu tehniliselt otstarbekas. Samuti on küsitav kergliiklustee aluse truubi vajadus. Kui see on üldise piirkonna veerežiimi parandamiseks vajalik, siis see pole seotud ehitusloa esemeks oleva projekti eesmärkidega. Projektiga säilitatakse sellel lõigul olemasolev kergliiklustee olemasolevas asukohas ning kergliiklustee taguse ala veerežiimi ei muudeta. 4. Projekti koostamisel on aluseks võetud olemasoleva kergliiklustee laius. 5. Projekti koostamisel on arvesse võetud olemasoleva kergliiklustee laius. Kergliiklustee laiendamine tähendaks projekti täielikku ümberprojekteerimist ning ka uut teemaa võõrandamist naaberkinnisasjast. 6. Põllu tn 7b kinnisasja omanikule on taotluse alusel väljastatud 12.05.2021 Transpordiameti tingimused mahasõidu rajamiseks. <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lõikudel PK 63+37 – 63+55 ja PK 63+99 – 65+47 kaaluda kergliiklustee taguse piirde paigaldamise sellisele kaugusele, et oleks tagatud piirete vahelise ala laius 2,5 m. 2. Ülejäänud ettepanekute osas projekti mitte muuta.
2	Maa-amet 15.10.2021 kiri nr 6-3/21/15695-2	<p>Edastatud andmete kohaselt piirneb rekonstrueeritava teelõiguga Savinurga kinnisasi (katastritunnus 91801:006:0373), mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet.</p> <p>Lisaks piirneb projekteeritav ala Põndaku katastriüksusega (tunnus 91701:001:1105), katastriüksusega tunnusega 91701:001:1287, katastriüksusega tunnusega 91701:001:1130 ning 69 Võru-Kuigatsi-Tõrva tee katastriüksustega (tunnustega 91701:001:1614, 91701:001:1222, 91701:001:1629, 91701:001:1630), mis on kantud katastrisse, kuid mille osas ei ole maareformi toimingud lõpule viidud.</p>	<p>Otsus: Lugeda, et Maa-ametil puuduvad ettepanekud ehitusloa eelnõule.</p>

		Maa-ameti reformimata maade kaardirakenduses on 69 Võru-Kuigatsi-Tõrva tee katastriüksused (tunnustega 91701:001:1614,91701:001:1222, 91701:001:1629 ja 91701:001:1630) märgitud Transpordiameti eelvalikuna. Maa-amet nõustub ehitusloa eelnõuga.	
3	MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus	<i>MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus pole tähtjaks arvamust avaldanud ega taotlenud tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.
4	Elering AS 15.10.2021 kiri / kooskõlastus nr: 12-9/2021/509	1. Teelõigu ehitusel arvestada lubatud kaugustest ja liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korrast. Valdaja peab kinni pidama Ehitusseadustiku §70. (Ehitise kaitsevöönd), Ehitusseadustiku §77. (Elektripaigaldise kaitsevöönd) ja määrusest "Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded" (Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi). 2. Eleringi liinide asukohta saab vaadata: http://gis.elering.ee/ . 3. Enne tööde algust, töötamisel Elering AS õhuliini kaitsevööndis, kaevetöödel, või töödel tehnikaga mille kõrgus on üle 4,5m maapinnast, vormistada õhuliini kaitsevööndis töötamise luba tel. 7168385, taotlus palume edastada e-maili teel aadressile vho.kooskolastused@elering.ee . Taotlusvorm on kättesaadav https://elering.ee/taotlusvormid-ja-kooskolastused .	Otsus: Ehitamisel arvestada Elering AS 15.10.2021 kooskõlastuses nr 12-9/2021/509 nimetatud tingimustega.
5	Elektrilevi OÜ 05.10.2021 e-kiri	Vastuseks Teie kirjale anname teada, et detailplaneeringu või projekti koostamiseks on vajalik: <ul style="list-style-type: none"> • taotleda tehnilised tingimused, milles on planeeritava ehitise (rajatise) projekteerimiseks või territooriumi planeeringuks esitatavad nõuded. Tehnilisi tingimusi saate tellida meie veebilehel www.elektrilevi.ee/tehnilised-tingimused. • peale planeeringu või projekti koostamist see meiega kooskõlastada. Seda saate teha veebilehel www.elektrilevi.ee/et/teenused/projektide-kooskolastamine. Kui tehnilised tingimused on täidetud ja planeering või projekt kooskõlastatud, siis täiendavalt meid teavitada ei ole vaja. Esialgse planeeringu või projekti muutmisel on vaja taotleda uued tehnilised tingimused ning planeering või projekt meiega kooskõlastada.	Selgitus/põhjendus: Projekt on Elektrilevi OÜ poolt kooskõlastatud 18.03.2020 kehtivuse tähtajaga 1 aasta (kooskõlastus nr 1665718524). Otsus: Uuendada Elektrilevi OÜ kooskõlastus enne ehitustöödega alustamist.
6	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (ELASA) 11.10.2021 e-kiri	ELA SA haldus (AS Connecto Eesti) kooskõlastab ehitusloa eelnõu.	Selgitus/põhjendus: Projekt on ELASA poolt varasemalt kooskõlastatud 13.03.2020 kehtivuse tähtajaga 2 aastat (kooskõlastus nr KK2226VR). Otsus: Lugada, et ELASA-l puuduvad ettepanekud ehitusloa eelnõule.
7	Telia Eesti AS	<i>Telia Eesti AS pole tähtjaks arvamust avaldanud ega taotlenud tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.
8	MTÜ Eesti Andmesidevõrk	<i>MTÜ Eesti Andmesidevõrk pole tähtjaks arvamust avaldanud ega taotlenud tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.
9	Võru Vesi AS	<i>Võru Vesi AS pole tähtjaks arvamust avaldanud ega taotlenud tähtaja pikendamist.</i>	Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.
10	Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) 15.10.2021 kiri nr 3-1.1/2021/5673	Riigimetsa Majandamise Keskus, tutvunud eelpool nimetatud tee põhiprojekti 32-18-TP, kooskõlastab rekonstrueerimisprojektiga mõjutatud kinnistute osas ehitusloa eelnõu.	Otsus: Ehitamisel arvestada RMK 15.10.2021 kirjas nr 3-1.1/2021/5673 nimetatud tingimustega.

	Raadamise vajadusel projekti raames tuleb vähemalt kaks kuud enne ehitustöödega alustamist saata avaldus koos raadamist vajava ala plaaniga dwg. formaadis failina (koordinaatide süsteem L-EST97) RMK Kagu regioonile kagu.regioon@rmk.ee raieks vajaliku dokumentatsiooni vormistamiseks ja raadamise lepingu sõlmimiseks. Raieala piirid peavad olema looduses tähistatud taotleja poolt.
--	--

2.2. Piirnevate kinnisasjade omanikud

Jrk nr	Kinnisasja nimi ja katastriüksuse tunnus	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Hüpsi 91801:006:1361 91801:006:1362 Ala-Karbatsi 91801:006:1610 04.10.2021	Küsimus riigitee 69 kohta. Võru-Kuigatsi-Tõrva tee algusest arvestades 1,5 km on paremal pool tee ääres männihekk (500 m). Kas seda ohustab maha võtmine? Saadetud dokumentidest ei suutnud seda tuvastada.	<i>Transpordiamet edastas selgituse 05.10.2021 e-kirjaga.</i> Selgitus/põhjendus: Projekti järgi hekk ette ei jää ja seda maha võtta pole vaja. Ala-Karbatsi kinnistu (91801:006:1610) Võru poolses otsas on aga hekk üsna lai ja pole välistatud, et ehituse käigus võib tekkida vajadus mõnda oksa kärpida. See on aga ehitusaegne küsimus ja seda pole võimalik projektiga ette näha.
2	Risti 76702:002:0041 05.10.2021	Meie kuulub antud teelõigu ääres Risti kinnistu 76702:002:0041 Palun projekteerimise ja ehituse käigus arvestada mahasõitudega maanteelt kinnistule. Saatke palun projekti väljavõtte meie kinnistuga.	<i>Transpordiamet edastas väljavõtte projekti asendiplaanist 05.10.2021 e-kirjaga</i> Selgitus/põhjendus: Mahasõiduga Risti kinnistule (76702:002:0041) on projektis arvestatud.
3	Reimani 76702:002:0660 06.10.2021	Palun võimalusel lühidalt kirjeldada, kuidas nimetatud rekonstrueerimine otseselt puudutab minu valduses olevat kinnistut: Reimani (76702:002:0660).	<i>Transpordiamet edastas selgituse 06.10.2021 e-kirjaga.</i> Selgitus/põhjendus: Reimani (76702:002:0660) kinnistut väga palju ei puudutata. Kinnistu Võru poolse nurga juures on kavas rekonstrueerida Paisjärve tee ristmik, kinnistu piiri lähedalt on projektiga ette nähtud ühe puu eemaldamine ning ehitustegevus Reimani kinnistule ei ulatu.
4	Põllu tn 7b 76702:002:0095 14.10.2021	Projekti dokumentidest on näha, et kinnistu Põllu tn 7b; Sõmerpalu; katastritunnus 76702:002:0095 ei ole tugimaanteelt mahasõitu projekti planeeritud, kuid hetkel ligipääs eksisteerib ja on kasutuses. Antud küsimuses oleme eelnevalt Transpordiameti poole pöördunud seoses mahasõiduga. Esmase tagasiside kohaselt saadeti mahasõidu projekteerimistingimused, mille puhul hetkel kasutuses olev mahasõit tingimustele ei vastaks. See tähendab, et kinnistu omanik peaks tellima uue mahasõidu projekti, mis vastaks Transpordiameti tingimustega, kuid peaks rajama u. 200 meetrit uut teed elamumaa kinnistul asuvate hoonete juurde. Käesolevas projektis kavandatavad tööd ei arvesta mahasõiduga kinnistusele Põllu tn 7b; Sõmerpalu; katastritunnus 76702:002:0095 ja sellisel kujul projekti realiseerimine likvideeritakse ligipääs riigi maanteelt kinnistule. Kollaselt on tähistatud hetkel kasutatav mahasõit kinnistule Põllu tn 7b; Sõmerpalu; katastritunnus 76702:002:0095. Riigi tee nr 69 Võru - Kuigatsi - Tõrva (edaspidi riigitee 69) rekonstrueerimisega seotud toimingute faili. Antud projektil on näha, et katastritunnus 76702:002:0095 kinnistul on planeeritud kraavi	<i>Transpordiamet edastas 19.10.2021 e-kirjaga järgmised selgitused:</i> 1. Punane piirjoon tähistab perspektiivset teemaa piiri – ehk äralõike piiri. Praegu olemasoleva teemaa laius pole piisav tee rekonstrueerimiseks. 2. Projekti järgi on vaja võõrandada Põllu tn 7b kinnistust (76702:002:0095) ligikaudu 183 ruutmeetri suurune maariba. Selles osas on ilmselt juba teiega ühendust võtnud meie maade omandaja. 3. Heki tn 2 kinnistu (76702:002:0042) ja truubi vahel puudub käesoleval hetkel mahasõit. Sellest kohast on küll üle tee serva omavoliliselt maha sõidetud, kuid see ei tähenda, et seal on mahasõit. Omavoliline regulaarne üle tee serva sõitmine ilma mahasõiduta võib rikkuda teekatte serva ja pole seetõttu lubatav. 4. Põllu tn 7b kinnistule (76702:002:0095) ja sellel asuvate hoonete juurde on juurdepääs olemas tagant poolt ja on võimalik tuvastada, et seda ka kasutatakse. 5. Mahasõidu rajamiseks nimetatud kohta on igal maaomanikul võimalus taotleda Transpordiametilt (tee omanikult) tingimused. Kui mahasõidu rajamiseks antakse luba, siis on võimalus need omade kuludega rajada. Kulude kokkuhoidmiseks on soovitatav see luba enne riigitee rekonstrueerimist ära küsida ning siis võtta kontakti ehituse ajal ehitajaga.

		<p>puhastamine 30 meetri ulatuses. Üldiselt sooviksime saada ülevaadet, mis on kaasneva projektiga tehtavate tööde ulatus, mis puudutavad antud kinnistut. Hetkel ei ole maaomanikuga kooskõlastatud ühtegi tööd ega oma informatsiooni, teostavate tööde osas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palun täpsustage, mida tähistab punane punktiirjoon antud projektis? 2. Kas antud projekti realiseerimiseks on vaja võõrandada katastritunnuse 76702:002:0095 kinnistust teatud määral kinnistu maast? 3. Kas riigitee 69 rekonstrueerimisel oleks võimalik säilitada olemasolev mahasõit Heki tn 2 kinnistu ja truubi vahelisel alal? 4. Kui ei ole võimalik säilitada eksisteerivat ligipääsu kinnistule Põllu tn 7b ja ligipääs riigiteelt elamumaa kinnistusele eemaldatakse, siis kuidas on seadusandluses Transpordiameti tegevus põhjendatud? 5. Sooviksin Teie arvamust, mis oleks parim lahendus antud olukorrale? <p>Kinnistu omanikule ei tundu õiglane, et tugimaantee rekonstrueerimise tulemusena eksisteeriv mahasõit riigiteelt Põllu tn 7b likvideeritakse ja kinnistu omanik peab uue mahasõidu projekti tellima ja kooskõlastama maanteeametiga, mis sisuliselt ei vii mitte kuhugi ja maaomanikul tekib kohustus rajada 200 meetrit sõidetavat teed. Transpordiameti spetsialistiga telefoni teel vestluses saime tagasisideks, et jäänukid, mis ei ole registritesse kantud võetakse arvesse rekonstrueerimise käigus, kui projektis ei ole antud mahasõiduga arvestatud.</p> <p>Eesmärgiks oleks kinnistule eksisteeriva mahasõidu säilitamine ja Transpordiametiga võimalikult hea lahenduse saavutamine, mis ei tähendaks kavandatud projektis olulisi muudatusi. Antud küsimuste arutamiseks võime kohtuda ja arutada rekonstrueerimisel tehtavaid töid Põllu tn 7b kinnistul või sellega piirneval alal.</p>	<p><i>Ehitamise ajal on kõik masinad ja materjalid niikuinii seal kohapeal ja täiendava mahasõidu rajamine ei tohiks tekitada väga suuri kulutusi.</i></p>
5	<p>Põllu tn 7b 76702:002:0095 22.10.2021</p>	<p>Täna Teid tagasiside eest.</p> <p><i>1. Projekti järgi on vaja võõrandada Põllu tn 7b kinnistust (76702:002:0095) ligikaudu 183 ruutmeetri suurune maariba. Selles osas on ilmselt juba teiega ühendust võtnud meie maade omandaja.</i></p> <p>Kahjuks see informatsioon ei vasta tõele. Suheldes oma isaga selgub, et tema poole ei ole pöördunud Põllu tn 7b kinnistust maariba võõrandamise osas. Jääb ebaselgeks, et projekt on koostatud ja valmis, kuid kinnistuomaniku heakiitu maariba võõrandamise osas ei eksisteeri. Kui Transpordiametil on selle kohta vormistatud dokument, siis palume Teil saata meile.</p> <p><i>2. Heki tn 2 kinnistu (76702:002:0042) ja truubi vahel puudub käesoleval hetkel mahasõit. Sellest kohast on küll üle tee serva omavoliliselt maha sõidetud, kuid see ei tähenda, et seal on mahasõit. Omavoliline regulaarne üle tee serva sõitmine ilma mahasõiduta võib rikkuda teekatte serva ja pole seetõttu lubatav.</i></p> <p>Põllu tn 7b kinnistu vastas kinnistule on planeeritud mahasõit. Kohaliku elanikuna tean, et mahasõit on täpselt sarnases olukorras, mis Põllu tn 7b kinnistu mahasõit. Kas Transpordiameti seisukoht on, et kõik mahasõidud, mis ei ole registrisse kantud on "omavolilised" mahasõidud kuigi see on ainuke ligipääsutee riigi või valla maanteelt? Eelnevalt Transpordiameti ametnikuga vesteldes öeldi informatsiooniks, et jäänukid, mis on projektist mingil põhjusel tähelepanuta jäetud võetakse projekti ehitustööd käigus, kui ilmneb, et mahasõit on kasutusel.</p> <p><i>3. Põllu tn 7b kinnistule (76702:002:0095) ja sellel asuvate hoonete juurde on juurdepääs olemas tagant poolt ja on võimalik tuvastada, et seda ka kasutatakse.</i></p> <p>Teie poolt lisatud pildilt on selgelt näha, et ametlikku teed kinnistule teiselt poolt ei eksisteeri vaid eksisteerib teoreetiline ligipääs üle kolme võõra kinnistu. Kas see on põhjendus, miks Põllu tn 7b kinnistu mahasõitu projekti arvesse ei võetud?</p>	<p><i>Transpordiamet edastas 22.10.2021 e-kirjaga järgmised selgitused:</i></p> <p><i>Suhtlesin meie maaomandajaga ja sain infot, et selles kohas on piirid ebatäpsed. Kinnistu nurgapunktid on määratud õigesti, kuid piir nende vahel jookseb ebatäpselt ja on vastuolus riigitee piiriprotokolliga. Maaomandaja soovis enne piirid ära täpsustada ja välja selgitada, kas üldse maavajadus on või mitte. See on põhjus miks pole veel Teiega ühendust võetud. Ta lubas järgmisel nädalal Teiega ühendust võtta ja siis saab juba täpsemalt küsida maade omandamise kohta. Siis ta ka selgitab, et kas ja kui suures osas on maavajadus Põllu tn 7b kinnistust.</i></p> <p><i>Kontrollisin ka järgi ja oleme tõesti andnud nõusoleku ja tingimused 12.05.2021 kirjaga nr 7.1-1/21/9557-2 mahasõidu rajamiseks kilomeetrile 6,94, mis on veidi erinev sellest asukohast, kuhu soovite mahasõitu saada. Kusjuures oma taotluses olete ise öelnud, et hetkel pääsete krundile ligi üle naabri krundi. Kui maaüksusele puudub juurdepääs otse avalikult kasutatavalt teelt, siis juurdepääsu kohaldamiseks on seaduses ette nähtud eraõiguslikud mehhanismid, eestkätt naaberkinnistu servituudiga koormamise võimalus. Kui kokkulepet saavutada ei õnnestu, on võimalik pöörduda juurdepääsu asukoha ja selle kasutamise tingimuste määramiseks maakohtu poole. Selliselt on võimalik nõuda mõistlikel tingimustel naaberkinnistute kaudu juurdepääsu oma krundile.</i></p> <p><i>Üle tee mahasõidu rajamiseks olid teised asjaolud, mida projekteerimise käigus võeti arvesse ja kaaluti. Neid olukordi ei saa üheselt üksteisega võrrelda.</i></p>

		<p>Teie poolt saadetud tagasisidest jäi vastamata küsimusele, kuidas Transpordiameti tegevus on kooskõlas seadusandlusega, kui rekonstrueerimise käigus ei arvestata mahasõiduga ja likvideerib elamumaa kinnistu mahasõidu?</p> <p>Telefonivestluses ja kirjas toote välja, et antud mahasõidu saab tekitada ehitusekäigus, kuid mille kulud jäävad kinnistu omaniku kanda. Hetkel ei ole teada, kes antud rekonstrueerimise ehitajaks saab ja millist kulu see kinnistu omanikule tähendab. Antud stsenaariumi puhul ei soovi kinnistu omanik võtta riski tööde hinnastamise osas. See võib varieeruda 2000 või 10 000 EUR ja teadmatus hinna osas ei ole kinnistu omanikule aktsepteeritav.</p> <p>Transpordiameti põhjendused, et mahasõit on omavoliline või ligipääs on tagatud kinnistule üle võõraste kinnistute ei ole aktsepteeritavad argumendid, miks tugimaantee 69 projekteerimisel ei ole Põllu tn 7b kinnistu mahasõiduga arvestatud. Arvestades, et kinnistult on planeeritud maariba võõrandada ja teostada lisatöid, siis jääb arusaamatuks, miks ei ole kinnistu omanikku kaasatud projekteerimise protsessi, mis oleks ära hoidnud arusaamatused.</p> <p>Palume, et Transpordiamet teeks projektis muudatused ja arvestaks Põllu tn 7b elamumaa kinnistu mahasõiduga põhjusel, et see on ainus ligipääs riigi tugimaanteelt kinnistule. Kui Transpordiamet ei ole nõus muudatusi tegema, siis palun põhjendada oma tegevust viidates seadusandlusest tulenevatele punktidele.</p>	<p><i>Ehitusloa menetlusse võtame sellest vastuskirjast ettepaneku, et me arvestaksime mahasõidu rajamise vajadusega km 6,90 (st PK 69+00) lähedusse truubi juurde. Ehitusloa korralduse juurde lisame otsuse ja põhjendused.</i></p> <p>Selgitus/põhjendus: 1. Transpordiamet on 12.05.2021 kirjaga nr 7.1-1/21/9557-2 andnud tingimused mahasõidu rajamiseks Põllu tn 7b kinnistule (katastritunnusega 76702:002:0095) riigiteele nr 69 km 6,94 (PK 69+40). 2. Mahasõidu kõige otstarbekam asukoht Põllu tn 7b kinnistu seisukohast on PK 69+00, sest seal on otse pääs kinnistul olevate hooneteni. Muudes asukohtades takistab hooneteni jõudmist kinnistut poolitav kraav ja pehmem maapind. 3. PK 69+00 asukohas on projekteeritud kiiruspiirang 50 km/h ning tegemist on hea nähtavusega kohaga. Ainsaks takistuseks on trupp, mis võib piirata mahasõidu rajamist.</p> <p>Otsus: 1. Enne ehitamise algust teostada projekti muudatus (tööprojekt) PK 69+01 asuva truubi juures (muuta truubi asukohta projektis) selliselt, et oleks võimalik PK 69+00 piirkonda Põllu tn 7b kinnistu nurka rajada mahasõit. Projekti muudatuse koosseisus tuleb läbi projekteerida ka nimetatud mahasõit, et veenduda ja tõendada, et seda on võimalik sinna rajada. 2. Lisada projekti muutmise nõue tee ehitusloa kõrvaltingimustesse.</p>
6	<p>Hinomäe 76702:002:1840</p> <p>19.10.2021</p>	<p>Maaomaniku esindajana paluks teada millised uuendused on plaanis Hinomäe juures. Aitäh</p>	<p><i>Transpordiamet edastas selgituse 19.10.2021 e-kirjaga.</i></p> <p>Selgitus/põhjendus: Hinomäe kinnistu (76702:002:1840) juures rekonstrueeritakse sõidutee ja ka kergliiklustee. Kergliiklustee serv jääb samasse asukohta, kus ta praegu on. Samuti jäävad mahasõidud paika ning need rekonstrueeritakse. Mingeid suuremaid muudatusi Hinomäe kinnistu juures ei plaanita teha.</p>
7	<p>Uus-Soe 91801:006:1040 91801:006:0291</p> <p>20.10.2021</p>	<p>Vaadates teetööde jooniseid, selgub üllatusena, et riigitee 69 Võru–Kuigatsi–Tõrva maanteelt Vagula bussipeatuse kõrvalt talu juurde keerav teots läheks sulgemisele ja sissesõidu kohale on planeeritud haljasala?</p> <p>Selline lahendus ei saa kuidagi võimalik olla ja sellega ei saa kindlasti nõustuda, kuna <u>antud tee on ainus kõvapinnaseline ja rasketehnikat kannatav tee, mis viib taluni</u>. Sissesõidutee on aastakümneid tagasi täidetud ja ehitatud selliselt, et kannatab ka raskeid veoautosid, kombaine jm. suuremat tehnikat, muutumata märgade ilmadega porimülkaks. Teed on järjepidevalt hooldatud ja täidetud. Tee kadumisega kaoks juurdepääs ka tuletõrjele ja kiirabile.</p> <p>Meie pere ei saa kindlasti nõustuda Võru-Kuigatsi-Tõrva mnt-lt Vagula bussipeatuse kõrvalt mahasõidutee kadumisega.</p>	<p><i>Transpordiamet selgitas asjaohusid täiendavalt maaomanikuga telefoni teel ning sai infot, et alternatiivne juurdepääs Tasso–Haraku teelt (kohalik tee nr 9180583) on korralikult välja ehitamata ja ei kanna raskeid masinaid.</i></p> <p>Selgitus/põhjendus: 1. Projektiga on nähtud ette mahasõidu PK 9+81 likvideerimine. Tegemist on olemasoleva mahasõiduga. 2. PK 9+81 mahasõidust Uus-Soe kinnistul (katastritunnusega 91801:006:1040) asuvate hooneteni ja õuealani kulgev tee on tugeva põhjaga ja kannatab ka rasketehnikat. 3. Et tagada Uus-Soe kinnistul asuvale õuealale juurdepääs ka rasketehnikale, tuleb säilitada PK 9+81 asuv mahasõit või ehitada välja alternatiivne tee Tasso–Haraku teelt (kohalik tee nr 9180583) pikkusega 55 m. 4. Mahasõit PK 9+81 asub hea nähtavusega lõigul ning asub Tasso–Haraku tee ristmikust umbes 50 m kaugusel.</p> <p>Otsus: 1. Näha ehitamise käigus ette PK 9+81 mahasõidu säilitamine ning rekonstrueerimine sarnaselt teiste olemasolevate mahasõitudega. 2. Lisada projekti muutmise nõue tee ehitusloa kõrvaltingimustesse.</p>

2.3. Piirnevate kinnisasjade omanikud, kes arvamust ei avaldanud

Järgnevas tabelis toodud kinnisasjade osas ehitusloa menetluse käigus arvamust ei avaldatud. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul ehitusloa eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi ehitusloa eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 42 lg 9).

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Vagula-Tupitsa	91801:006:0762
Tupitse	91801:006:0712
Alfredi	91801:006:0104
Lättelaane-Mõtuse	91701:001:1905
Vagula-Tupitsa	91801:006:0761
Tupitse	91801:006:0711
Kusta	91801:006:0177
Kusta	91801:006:0178
Ala-Meistri	91801:006:0005
Farmi	91801:006:0147
Suurepere	91801:006:0191
Suurepere	91801:006:0190
Soe-Kõrtsi	76701:002:1300
Põdra	76702:002:1640
Metsapunkti tee	76701:001:0334
Vahimäe	76702:002:0082
Lehise	76702:002:1520
Männimetsa	76702:002:0740
Roosi	76702:002:0420

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Heki	76702:002:0810
Elamutsooni puurkaev	76702:002:0179
Sireli	76702:002:0730
Linnu	76702:002:1220
Tammiku	76702:002:0830
Krevtsi	76702:002:1060
Rehe	76702:002:0148
Kooli tänav T1	76702:002:0174
Sõõroja	76701:002:0580
Kaljo	76702:002:1420
Joosepi	76702:002:0103
Jüri	76701:002:0253
Reinu	91701:001:0089
Männa	91701:001:0134
Savioru-Tepani	91801:006:0099
Savioru	91801:006:0321
Ristipõllu	91801:001:0141
Ristinurme	91801:001:0142

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Jõgiste	91801:006:0105
Kalda	91801:006:1510
Soeserva	91801:006:0300
Hüpsi	91801:006:1363
Laasi	91801:006:0620
Vana-Soe	91801:006:1650
Partsi	91801:006:0285
Männiksaare	91701:001:0608
Vahimäe	76702:002:0081
Ööbiku	76702:002:0014
Tammekoore	76702:002:1891
Tammelehe	76702:002:2190
Tammetõru	76702:002:1861
Plangi	76701:001:0356
Tiigi	76702:002:1962
Tiigi	76702:002:1961
Pargi	76702:002:1941
Männiku	76701:001:0348
Tamme	76701:001:0344

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Tamme	91701:001:1878
Teeveere	91701:001:1879
Põllumäe	76701:001:0342
Rehe	76701:001:0350
Kaldamäe	76701:001:0354
Tampere	76702:002:1870
Kalamajand 1	76702:002:1260
Kaldamäe	76702:002:1610
Nursi tee 2	76702:002:1340
Heki tn 2	76702:002:0042
Tankla	76702:002:0160
Ossipõllu	91701:001:2025
Mäeotsa	91701:001:2024
Sõõroja	76702:002:0700
Vana-Hõimoja	76702:002:0721
Hõimoja	76702:002:0900
Soo-otsa	76702:002:0820
Puusepa	76702:002:1750
Vagula-Tupitsa	91801:006:0764